

Interešu konfliktu novēršanas politika, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus un ieguldījumu blakuspakalpojumus

Saturs

1. Mērķi
2. Lietotie termini un saīsinājumi
3. Vispārējie noteikumi
4. Interēšu konfliktu identifikācija
5. Interēšu konfliktu pārvaldīšana un novēršana
6. Personīgo darījumu veikšanas ierobežojumi un uzraudzība
7. Papildu Interēšu konfliktu novēršanas pasākumi saistībā ar ieguldījumu konsultāciju sniegšanu
8. Pamudinājumu darbība
9. Politikas īstenošana un pārskatīšana

1. Mērķi

- 1.1. noteikt galvenos pamatprincipus interēšu konfliktu identifikācijai, pārvaldīšanai un novēršanai, kas ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanas laikā var rasties starp Banku, t.sk. tās darbiniekiem un personām, kuras tieši vai netieši kontrolē Banku, un Klientu, kā arī starp Bankas Klientiem, un trešām personām (sadarbības partneriem);
- 1.2. identificēt apstākļus, kuri izraisa vai var izraisīt Interēšu konfliktu, kas rada būtisku apdraudējumu viena vai vairāku Klientu interesēm, atsaucoties uz konkrētiem ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu veidiem, ko sniedz Banka;
- 1.3. noteikt Interēšu konfliktu situāciju novēršanas kārtību.

2. Lietotie termini un saīsinājumi

- 2.1. **Banka** – AS „Reģionālā investīciju banka”, kā arī tās meitas sabiedrības, kuru darbību kontrolē Banka un kuras tiek konsolidētas ar Banku finanšu pārskatos.
- 2.2. **FKTK** – Finanšu un kapitāla tirgus komisija.
- 2.3. **Klients** – šīs politikas izpratnē juridiska vai fiziska persona, vai šādu personu apvienība, kas saņem Bankā ieguldījumu pakalpojumus vai ieguldījumu blakuspakalpojumus.
- 2.4. **Ieguldījumu pakalpojumi** (t. sk., ieguldījumu blakuspakalpojumi) – ieguldījumu pakalpojumi un ieguldījumu blakuspakalpojumi, kas ir norādīti Latvijas Republikas Finanšu instrumentu tirgus likumā (t.sk., ieguldījuma fondu pārvaldība) un kurus sniedz Banka.
- 2.5. **Iekšējā informācija** – informācija, kas nav nodota atklātībai un kas tieši vai netieši attiecas uz vienu vai vairākiem Bankas Klientiem, emitentiem vai vienu vai vairākiem finanšu instrumentiem, un kas, ja to nodotu atklātībai, varētu ievērojami ietekmēt attiecīgo finanšu instrumentu cenas vai atvasināto finanšu instrumentu cenas.
- 2.6. **Interēšu konflikts** – situācija, kad veicot profesionālos (amata) pienākumus, notiek divu pretēju interēšu sadursme – personiskās un profesionālas intereses, vai divu pretēju profesionālu interēšu sadursme.
- 2.7. **Ieguldījumu konsultācija** – ieteikuma sniegšana, kas ir ieteikums – Bankas sniegts personisks ieteikums Klientam par vienu darījumu vai vairākiem darījumiem ar Finanšu instrumentiem, iesakot pirkt, pārdot, parakstīties, apmainīt, paturēt, izpirkt, izvietot konkrētu Finanšu instrumentu vai izmantot vai atturēties izmantot ar konkrētu Finanšu instrumentu piešķirtās tiesības.
- 2.8. **Persona, kas saistīta ar Banku** – persona, kuras šīs Politikas izpratnē ir:
 - 2.8.1. Bankas valdes vai padomes priekšsēdētājs, loceklis vai cita persona, kura Bankas vārdā, pieņemot būtiskus lēmumus rada Bankai civiltiesiskās saistības (Bankas noteikta persona, kas ir pilnvarota pieņemt būtiskus lēmumus);

- 2.8.2. Bankas darbinieks, kā arī cita fiziskā persona, kura ir iesaistīta leguldījumu pakalpojumu sniegšanā, ko veic Banka, un kuras darbību Banka kontrolē.
- 2.9. **Personīgais darījums** – ir darījums ar finanšu instrumentiem, ko veikusi Persona, kas saistīta ar Banku, vai kas veikts šīs Personas labā, ja ir spēkā vismaz viens no šādiem kritērijiem:
- 2.9.1. Personas, kas saistītas ar Banku, rikojas ārpus darba vai profesionālo pienākumu ietvaros;
- 2.9.2. darījums izpildīts kādas turpmāk norādītās personas vārdā:
- 2.9.3. Personas, kas saistīta ar Banku;
- 2.10. jebkuras personas, ar kuru Personai, kas saistīta ar Banku, ir radnieciskās vai ar kuru tai ir ciešas saites (laulātais vai partneris, kas ir pielīdzināts dzīvesbiedram valsts normatīvo aktu izpratnē, apgādībā esošs bērns, pabērns (laulātā bērns, kas nav norādītās Personas, kas saistīta ar Banku, bērns) vai cits radnieks, kuram ar Personu, kas saistīta ar Banku, ir bijusi kopīga saimniecība vismaz vienu gadu pirms darījuma veikšanas;
- 2.10.1. darījums veikts uz citas personas rēķina, kura ar Personu, kas saistīta ar Banku, ir saistīta tādā veidā, ka pēdējai par darījumu rezultātu ir tieša vai netieša mantiska ieinteresētība darījuma iznākumā, kas nav maksa par darījuma izpildi.
- 2.11. **Pamudinājums** – jebkāda veida labumi (finansiālie vai nefinansiālie), ko Banka saņem vai sniedz trešajām personām saistībā ar leguldījuma pakalpojuma sniegšanas pakalpojumu.
- 2.12. **Politika** – Interesešu konfliktu novēršanas politika, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus un ieguldījumu blakuspakalpojumus.

3. Vispārējie noteikumi

- 3.1. Politika ir izstrādāta, ievērojot Latvijas Republikas un Eiropas Savienības (ES) normatīvo aktu prasības, FKTK noteikumu prasības, kā arī starptautiskos standartus, lai novērstu iespējamus zaudējumus Klientam un/ vai Bankai, kas varētu rasties divu pretēju interešu dēļ.
- 3.2. Politika nosaka iespējamās Interesešu konfliktu situācijas, to identifikācijas, pārvaldīšanas un novēršanas kārtību, sniedzot Klientiem leguldījumu pakalpojumus. Gadījumā, ja ārēju apstākļu dēļ tomēr rodas Interesešu konfliktu situācijas, kas nav norādītas šajā Politikā, Banka tās pārvalda atbilstoši ārējiem normatīviem aktiem un labākai praksei.
- 3.3. Banka īsteno Politiku saskaņā ar tai saistošo normatīvo aktu prasībām, vadās pēc profesionālās kompetences, godprātības un konsekvences principiem, lai nodrošinātu Interesešu konflikta savlaicīgu identificēšanu, novēršanu un kontroles pasākumu īstenošanu.
- 3.4. Ja ar Bankas noteiktajiem organizatoriskajiem un administratīvajiem pasākumiem Interesešu konfliktu pārvaldīšanai nepietiek, lai pienācīgi nodrošinātu Klientu interešu apdraudējuma risku novēršanu, pirms attiecīgā leguldījumu pakalpojuma sniegšanas Banka precīzi atklāj Klientam Interesešu konflikta būtību un/vai Interesešu konflikta cēloņus.
- 3.5. Banka nodrošina šādu pasākumu veikšanu attiecībā uz identificētajiem un potenciālajiem Interesešu konfliktiem:
- 3.5.1. regulāru informācijas apmaiņu, lai Bankas valde un/vai padome būtu informēta par identificētajiem un potenciālajiem Interesešu konfliktiem;
- 3.5.2. valdes vai padomes lēmumu pieņemšanu attiecībā uz identificēto/potenciālo Interesešu konfliktu novēršanu;
- 3.5.3. ziņošanu FKTK par Klienta rīkojumiem un darījumiem, kuros var konstatēt lekšējās informācijas izmantošanas vai tirgus manipulācijas pazīmes;
- 3.5.4. ciešu sadarbību ar FKTK un citām uzraudzības iestādēm izmeklēšanas gaitā un tās ieteikumu, norādījumu un rīkojumu savlaicīgu izpildi Klientu interešu aizstāvībai.
- 3.6. Politika ir saistoša visām Bankas struktūrvienībām un darbiniekiem, kas ir iesaistīti leguldījumu pakalpojumu sniegšanas procesā, un Politikā noteiktajām Personām, kas saistītas ar Banku. Politika pilnā mērā attiecas uz Bankas meitas sabiedrībām, kas sniedz leguldījumu pakalpojumus.

4. Interēšu konfliktu identifikācija

- 4.1. Banka identificē apstākļus, kuri izraisa vai var izraisīt Interēšu konfliktus, kas rada būtisku apdraudējumu vai kaitējumu viena vai vairāku Klientu interesēm, analizē tos un nosaka veicamos pasākumus potenciālo Interēšu konfliktu novēršanai.
- 4.2. Interēšu konfliktu identifikāciju savu amata pienākumu izpildes ietvaros Bankā veic atbildīgo struktūrvienību darbinieki. Interēšu konfliktu situāciju var identificēt arī jebkurš cits Bankas darbinieks vai Bankas amatpersona, saskaroties ar to ikdienas darbā.
- 4.3. Banka apzinās, ka Interēšu konflikts var rasties šādās situācijās:
 - 4.3.1. izpildot Klientu rīkojumus par darījumiem ar finanšu instrumentiem, veicot Klientu finanšu instrumentu portfeļu individuālu pārvaldīšanu, saskaņā ar Klienta pilnvarojumu (portfeļa individuālā pārvaldīšana);
 - 4.3.2. Bankas darbiniekiem piekļūstot leksējai informācijai attiecībā uz Banku, tās Klientiem vai citu finanšu instrumentu emitentiem;
 - 4.3.3. Bankai emitējot finanšu instrumentus, tostarp izplatot pašu emitētus vai strukturētus finanšu instrumentus;
 - 4.3.4. Bankā pastāvot atalgojumu sistēmai, kuras ietvaros Personu, kas saistīta ar Banku, atalgojums vai cita veida labumi ir atkarīgi no Bankas ieguldījumu pakalpojumu rentabilitātes Bankai.
- 4.4. Bankai, izpildot Klientu **rīkojumus par darījumiem ar finanšu instrumentiem**, Interēšu konflikts var rasties šādās situācijās:
 - 4.4.1. izpildot Klienta rīkojumu vai veicot darījumu Klienta vārdā, vienlaikus veicot darījumu uz Bankas rēķina vai uz Personas, kas saistīta ar Banku, rēķina;
 - 4.4.2. vienlaicīgi izpildot divu dažādu Klientu rīkojumus darījumos ar finanšu instrumentiem;
 - 4.4.3. nosakot izpildes prioritāti divu dažādu Klientu vienlaicīgi iesniegtiem rīkojumiem par darījumiem ar vienādiem finanšu instrumentiem;
 - 4.4.4. darbojoties kā otrai pusei darījumā ar Klientu, tostarp kotējot Klientam darījuma cenu;
 - 4.4.5. izpildot Klienta rīkojumus attiecībā uz finanšu instrumentiem, ko emitējusi Banka, tās akcionāri, vai cita sabiedrība, kas ietilpst Bankas grupā;
 - 4.4.6. Bankai, t.sk. Personai, kas saistīta ar Banku, saņemot Pamudinājumus no trešās personas.
 - 4.4.7. Ja Banka iesaka Klientam slēgt darījumus ar finanšu instrumentiem, par kuru izplatīšanu Banka ir noslēgusi izplatīšanas līgumu un par to saņem attiecīgas komisijas no finanšu instrumentu emitenta vai Bankas sadarbības partnera,
 - 4.4.8. ja Banka piedāvā Klientam iegādāties pašu izstrādātus finanšu instrumentus.
- 4.5. Veicot Klientu finanšu instrumentu **individuālu pārvaldīšanu** saskaņā ar Klienta pilnvarojumu (portfeļa individuālā pārvaldīšana), Interēšu konflikts var rasties šādās situācijās:
 - 4.5.1. Klienta portfeli tiek iegādāti vai ir iekļauti finanšu instrumenti, ko emitējusi Banka, kas pieder Bankas akcionāriem vai citai sabiedrībai, kas ietilpst Bankas grupā, kuru izplatīšanai Bankai ir atsevišķs līgums vai kuri pieder Bankai uz darījuma slēgšanas brīdi;
 - 4.5.2. tiek veikta finanšu instrumentu pārdošana no viena Klienta portfeļa un to pašu finanšu instrumentu iegādāšana cita Klienta portfeli īsā laika periodā gadījumā, ja darījumu nepieciešamība nevar būt pamatota Klientu ieguldījumu stratēģiju ietvaros;
 - 4.5.3. darījumos ar finanšu instrumentiem Klienta portfeli par darījuma otru pusi darbojas Banka vai Persona, kas saistīta ar Banku.
 - 4.5.4. Bankai, t.sk. Personai, kas saistīta ar Banku, saņemot/ sniedzot Pamudinājumus no trešās personas,
 - 4.5.5. Klienta portfeli piederošie finanšu instrumenti tiek izmantoti vērstpapīru finansēšanas darījumos,
- 4.6. Sniedzot Klientiem **ieguldījumu konsultācijas**, Interēšu konflikts var rasties, šādās situācijās:
 - 4.6.1. iesakot Klientam veikt darījumus ar finanšu instrumentiem, ko emitējusi Banka vai , kas pieder Bankas akcionāriem vai citai sabiedrībai, kas ietilpst Bankas grupā, kuru izplatīšanai Bankai ir atsevišķs līgums, vai kuri pieder Bankai uz darījuma slēgšanas brīdi.
 - 4.6.2. Bankai, piedāvā Klientam iegādāties pašu izstrādātus finanšu instrumentus.
 - 4.6.3. Ja Banka sniedz ieguldījumu konsultāciju, kas nav neatkarīga konsultācija;
 - 4.6.4. Ja Banka, t.sk. Persona, kas saistīta ar Banku, saņem Pamudinājumus no trešās personas.

- 4.7. Bankas darbiniekiem pieklūstot lekšējai informācijai attiecībā uz Banku, tās Klientiem, vai citu finanšu instrumentu emitentiem, Interesu konflikts var rasties šādās situācijās:
 - 4.7.1. Bankas darbiniekiem vai Personām, kas saistītas ar Banku, veicot darījumus ar finanšu instrumentiem, attiecībā uz kuriem tiem ir lekšējā informācija, pirms būtisko un cenu ietekmējošo ziņu publicēšanas regulētājā tirgū par vērtspapīru emitentiem;
 - 4.7.2. izpildot Personas, kas saistīta ar Banku, rīkojumus par darījumiem ar finanšu instrumentiem, par kuriem tika saņemti Klientu rīkojumi, prioritārā kārtībā pret Klientu rīkojumu izpildi.
- 4.8. Izplatot Bankas **emitētos vai strukturētos finanšu instrumentus**, Interesu konflikts var rasties šādās situācijās:
 - 4.8.1. nosakot pārdošanas vai atpakaļpirkšanas cenas Klientiem;
 - 4.8.2. veicot darījumus ar finanšu instrumentiem Personām, kas saistītas ar Banku, un to radniekiem vai cieši saistītām personām (t.sk. laulāto vai dzīvesbiedru), izplatot būtisku informāciju par tādiem finanšu instrumentiem Klientiem, it īpaši gadījumos, kad Personām, kas saistītas ar Banku, kā arī citiem Bankas darbiniekiem, kuriem ir tieša vai netieša iespēja veikt darījumus ar tādiem finanšu instrumentiem, ir pieeja šai informācijai pirms tā kļūst zināma Klientiem.
- 4.9. Lai identificētu Interesu konfliktu veidus, kas var rasties, sniedzot leguldījumu pakalpojumus, Banka arī ņem vērā situācijas, kad Banka un Persona, kas saistīta ar Banku, jebkurš cits darbinieks vai persona, kura tieši vai netieši kontrolē Banku:
 - 4.9.1. iespējami gūst finansiālu ienākumu vai novērš finansiālu zaudējumu uz Klienta rēķina;
 - 4.9.2. ir ieinteresēta Klientam sniegtā pakalpojuma vai Klienta vārdā veiktā darījuma rezultātā, kas neatbilst Klienta interesēm;
 - 4.9.3. ir ieinteresēta darboties par labu citam Klientam, Klientu grupai vai Bankas partnerim, nevis attiecīgā Klienta interesēm;
 - 4.9.4. veic to pašu profesionālo darbību, ko veic Klients;
 - 4.9.5. saņem vai saņems par Klientam sniegto pakalpojumu atlīdzību no citas personas naudas, preču vai pakalpojumu veidā, kas nav standarta maksa par šo pakalpojumu.
- 4.10. Par visām konstatētām Interesu konflikta situācijām, lekšējās informācijas izmantošanas aizlieguma pārkāpuma gadījumiem, tirgus manipulāciju gadījumiem Bankas darbiniekiem ir pienākums rakstiski informēt Darbības atbilstības uzraudzības daļu, kas turpmāk veic situāciju izvērtēšanu un nosaka attiecīgus pasākumus konflikta novēršanai/pārvaldīšanai.
- 4.11. Visas identificētās/potenciālās Interesu konfliktu situācijas darījumos ar leguldījumu pakalpojumiem tiek reģistrētas un par tām regulāri tiek informēta Bankas valde un/vai padome. Banka pastāvīgi atjaunina informāciju par to leguldījumu pakalpojumu veidiem, kurus sniegusi Banka vai kuri sniegti tās vārdā un kuri izraisījuši vai var izraisīt Interesu konfliktu, kas būtiski apdraud viena vai vairāku Klientu intereses.

5. Interesu konfliktu pārvaldīšana un novēršana

- 5.1. Lai novērstu Interesu konflikta situācijas, Banka:
 - 5.1.1. strukturāli nodala struktūrvienības, kuru pienākumos ietilpst:
 - 5.1.1.1. Klientu piesaistīšana;
 - 5.1.1.2. leguldījumu pakalpojumu sniegšana;
 - 5.1.1.3. Bankai piederošo finanšu instrumentu pārvaldīšana;
 - 5.1.1.4. finanšu instrumentu darījumu iegrāmatošana un norēķinu veikšana par darījumiem ar finanšu instrumentiem;
 - 5.1.2. noteic Personas, kas saistītas ar Banku, un veic šo Personu darbības uzraudzību;
 - 5.1.3. saskaņā ar Bankas struktūru un sniedzamo leguldījumu pakalpojumu veidiem kontrolē informācijas apmaiņu starp Personām, kas saistītas ar Banku, kuru darbībā pastāv Interesu konflikta risks, ja šāda informācijas apmaiņa var kaitēt viena vai vairāku Klientu interesēm;
 - 5.1.4. atsevišķi uzrauga Personas, kas saistītas ar Banku, kuras veic darījumus Klientu vārdā (sniedz pakalpojumus Klientiem) vai pārstāv Bankas intereses, kas var izraisīt konfliktu ar Klienta interesēm, piemēram, Banka ieraksta pārrunas ar Klientiem, līgumos ar Klientiem nostiprina prasības, kas noteiktas leguldījumu pakalpojumu sniegšanas jomas rīkojumu izpildes politikā;

- 5.1.5. nosaka Bankas darbiniekiem aizliegumu iesaistīties Interesu konfliktā, iesaistīties lekšējās informācijas izmantošanā tirdzniecībā vai tās mēģinājumā, noteikt citai personai iesaistīties lekšējās informācijas izmantošanā tirdzniecībā vai mudināt citu personu iesaistīties lekšējās informācijas izmantošanā tirdzniecībā vai nelikumīgi izpaust lekšējo informāciju;
 - 5.1.6. nosaka Bankas darbiniekiem aizliegumu iesaistīties tirgus manipulācijās;
 - 5.1.7. nosaka Bankas darbiniekiem aizliegumu attiecībā uz tirgus ļaunprātīgu izmantošanu;
 - 5.1.8. nodrošina, ka ar Personīgajiem darījumiem tiek noteikti ierobežojumi un Banka kontrolē un uzskaita šādu darījumu veikšanu;
 - 5.1.9. novērš trešo personu neatbilstošu ietekmi uz ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas gaitu;
 - 5.1.10. nodrošina, ka Bankas valde un/vai padome ir informēta par Bankā identificētajām un/vai potenciālajām Interesu konfliktu situācijām un veiktajiem un plānotajiem pasākumiem to novēršanā;
 - 5.1.11. nosaka pienākumu Personām, kas saistītas ar Banku, iekšējos normatīvajos dokumentos noteiktajā kārtībā informēt Banku par to veiktajiem Personīgajiem darījumiem, tajā skaitā par tādiem darījumiem, kuru veikšanai netiek izmantoti Bankas ieguldījumu pakalpojumi bet citu finanšu iestādes pakalpojumi;
 - 5.1.12. ir izstrādājusi Politiku un citus Bankas iekšējos normatīvos dokumentus, kas regulē Interesu konfliktu pārvaldīšanu un novēršanu un seko līdzi, lai to ikdienas darbā ievērotu visi Bankas darbinieki;
 - 5.1.13. sniedz Klientiem informāciju skaidri, precīzi, patiesi un pilnīgi;
 - 5.1.14. nepieļauj tiešu saikni starp atalgojumu, ko saņem Personas, kas saistītas ar Banku, un to ienākumiem no ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas.
- 5.2. Lai nodrošinātu Interesu konfliktu pārvaldību attiecībā uz darījumiem ar finanšu instrumentiem, Banka:
- 5.2.1. ja Klientiem pārdošanai izstrādā finanšu instrumentus, pirms pārdošanas vai izplatīšanas Klientiem uztur, isteno un pārskata katra finanšu instrumenta apstiprināšanas un izstrādāto finanšu instrumentu būtiskas pielāgošanas procesu;
 - 5.2.2. produktu apstiprināšanas procesā precīzē katra finanšu instrumenta attiecīgās Klientu kategorijas konkrēto gala klientu mērķtirgu un nodrošina, lai visi konkrētajā mērķtirgū pastāvošie attiecīgie riski tiktu novērtēti un paredzētā izplatīšanas stratēģija atbilstu konkrētajam mērķtirgum;
 - 5.2.3. regulāri pārskata arī savus piedāvātos vai pārdotos finanšu instrumentus, ņemot vērā visus gadījumus, kuri varētu būtiski ietekmēt konkrētā mērķtirgus iespējamo risku, lai novērtētu vismaz to, vai attiecīgais finanšu instruments joprojām atbilst konkrētā mērķtirgus vajadzībām un vai paredzētā izplatīšanas stratēģija joprojām ir atbilstoša;
 - 5.2.4. ja izstrādā finanšu instrumentus, dara pieejamu izplatītājiem visu informāciju par attiecīgo finanšu instrumentu un produktu apstiprināšanas procesu, tostarp šā finanšu instrumenta konkrēto mērķtirgu;
 - 5.2.5. ja piedāvā vai iesaka finanšu instrumentus, kurus neizstrādā, veic pasākumus, kurus īstenojot iegūst Politikas 6.2.4. punktā minēto informāciju un gūst priekšstatu par katra finanšu instrumenta raksturlielumiem un identificēto mērķtirgu.

6. Personīgo darījumu veikšanas ierobežojumi un uzraudzība

- 6.1. Saskaņā ar iekšējo procedūru prasībām Banka informē darbinieku par Personas, kas saistīta ar Banku, statusa piešķiršanu, un Bankas darbinieks aizpilda Ekonomisko interešu deklarāciju. Tāpat Banka rakstiski informē Personu, kas saistīta ar Banku, par tai noteiktajiem ierobežojumiem, veicot Personīgos darījumus.
- 6.2. Darījumu starp Banku un Personām, kas saistītas ar Banku, nosacījumi nav atšķirīgi no līdzīgu darījumu starp Banku un ar Banku nesaistītām personām nosacījumiem un nav pretrunā ar Bankas un tās Klientu interesēm.
- 6.3. Personām, kas saistītas ar Banku, ir aizliegts:
 - 6.3.1. veikt Personīgo darījumu, pamatojoties uz lekšējo informāciju, veicot amata pienākumus Bankā, veikt Personīgo darījumu, izmantojot vai neatbilstoši izpaužot darījuma noslēpumu

- saturošu informāciju, vai veikt Personīgo darījumu, kas ir pretrunā ar Politikā un Bankai saistošajos ārējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- 6.3.2. ieteikt trešajai personai veikt tādu darījumu ar finanšu instrumentiem, kurš personai, kas darījumu ieteikusi, būtu kvalificējams kā Personīgais darījums, uz kuru attiecas Politikas 7.3.1. punktā norādītie ierobežojumi, izņemot gadījumu, kad darījums tiek ieteikts, veicot amata pienākumus;
 - 6.3.3. atklāt trešajai personai informāciju vai izteikt viedokli, ja persona, kas informāciju atklājusi, zina vai tai vajadzētu zināt, ka informācijas atklāšanas rezultātā trešā persona veiks vai varētu veikt vai ieteikt citai personai veikt tādu darījumu ar finanšu instrumentiem, kurš personai, kas informāciju atklājusi, būtu kvalificējams kā Personīgais darījums, uz kuru attiecas Politikas 7.3.2. punktā norādītie ierobežojumi; izņēmums ir tādi gadījumi, kad informācija tiek atklāta vai viedoklis tiek izteikts, veicot amata pienākumus;
 - 6.3.4. veikt Personīgos darījumu ar tādiem finanšu instrumentiem, kurus Banka kotē un darbojas kā šo finanšu instrumentu tirgus uzturētājs.
- 6.4. Personām, kas saistītas ar Banku, ir pienākums informēt Banku par to plānotajiem un veiktajiem Personīgajiem darījumiem, t.sk. par tādiem darījumiem, kuru veikšanai tiek izmantotas citas finanšu iestādes.
 - 6.5. Banka ir tiesīga aizliegt Personām, kas saistītas ar Banku, veikt Personīgos darījumus, ja uzskata, ka ar tiem var tikt apdraudētas Klientu intereses.
 - 6.6. Banka izveido un uztur Personīgo darījumu reģistru, kurā uzglabā informāciju par Personu, kas saistītas ar Banku, veiktajiem Personīgajiem darījumiem pamatojoties uz attiecīgo personu sniegto vai uzraudzības gaitā atklāto informāciju.
 - 6.7. Banka ir tiesīga ierobežot Personīgo darījumu veikšanu vai atļaut tikai konkrēta veida Personīgo darījumu veikšanu, ja šādi ierobežojumi vai nosacījumi ir nepieciešami Klientu interešu aizsardzībai, Bankai sniedzot leguldījumu pakalpojumus.
 - 6.8. Banka uzrauga, kā Personas, kas saistītas ar Banku, ievēro Politikas un citu Bankas normatīvo dokumentu prasības.

7. Papildu Interešu konfliktu novēršanas pasākumi saistībā ar leguldījumu konsultāciju sniegšanu

- 7.1. Sniedzot neatkarīgas leguldījumu konsultācijas, Personai, kas tos sniedz, Personām, kas saistītas ar Banku, vai Bankai ir aizliegts:
 - 7.1.1. uzņemties saistības attiecībā uz finanšu instrumentu emitentiem, sniegt rekomendācijas, kas ir atkarīgas no personīgas attieksmes, intereses, vai Banku intereses. Persona darbojas tikai Klienta interesēs, sniedzot neatkarīgas leguldījumu konsultācijas, pamatojoties uz datiem, kas ir iegūti publiskajā informatīvajā regulēto tirgus telpā, dati ir ticami un godīgi.
- 7.2. Personai, kas sniedz leguldījumu konsultāciju pakalpojumu, jāinformē Klientu par iespējamo Interešu konfliktu situāciju ja:
 - 7.2.1. Persona, kas sniedz leguldījumu konsultācijas, ir iesaistīta Personīgos darījumos ar leguldījumu konsultāciju pakalpojuma objektiem;
 - 7.2.2. tiek sniegtas leguldījuma konsultācijas vai finanšu instrumentu izplatīšanas pakalpojumi finanšu instrumentu emitentam, kas ir leguldījuma konsultācijas pakalpojuma objekts u.c.
- 7.3. Personai, kas sniedz leguldījumu konsultāciju, ir pienākums tieši informēt Bankas valdi un atbildīgo Bankas struktūrvienību par mēģinājumiem ietekmēt viņa viedokli un/vai leteikuma saturu un/vai rezultātus.

8. Pamudinājumu darbība

- 8.1. Banka kontrolē trešo personu (sadarbības partneru) piedāvājumus Bankai, kas saistīti ar leguldījumu pakalpojumu sniegšanu, un izvērtē Pamudinājuma aspektu.
- 8.2. Banka savā praksē atturas no Pamudinājuma saņemšanas un sniegšanas, tomēr var būt izņēmuma gadījumi, kad Banka var saņemt labumus:
 - 8.2.1. ņemot vērā Politikas 9.5., 9.6.punkta prasības.
 - 8.2.2. ņemot vērā Klienta intereses. Banka viennozīmīgi izvērtē Pamudinājumu summas, kuras Bankas klienti potenciāli var saņemt, un ja summas ir pietiekami nozīmīgas, tad, klientu interesēs,

- Banka pieņem pamudinājumus no trešajām personām (sadarbības partneriem), kuras novirza Klientiem. Ja rodas 8.2.2.punktā norādītā situācija, Banka attiecīgi izstrādā mehānismu (iekšējus normatīvus dokumentus) Pamudinājuma saņemšanai un to turpmākai novirzīšanai Klientiem.
- 8.3. Par Pamudinājumiem nevar tikt uzskatīti maksājumi vai labumi, kas nepieciešami attiecīgo leguldījumu pakalpojumu sniegšanai, ir leguldījumu pakalpojumu sniegšanas sastāvdaļa (darījumu norēķinu un konvertācijas maksas, valsts noteiktās nodevas, kas saistītas ar darījumu, maksa par juridiskiem pakalpojumiem un citi maksājumi).
- 8.4. Pamudinājumi var būt finansiālie vai nefinansiālie.
- 8.4.1. Finansiālie labumi – jebkuri maksājumi vai jebkurš cits finanšu labums.
- 8.4.2. Nefinansiālie labumi – vērtīgas dāvanas vai suvenīri, ielūgumi uz pasākumiem, kuru vērtība ir lielāka nekā viena Latvijas Republikas (LR) noteiktā minimālā mēnešalga, būtiskas priekšrocības, atlaides, ko piedāvā labuma devējs.
- 8.5. Izvērtējot saņemto no trešās personas labumu, Banka var pieņemt lēmumu to paturēt, ja tas atbilst visiem šādiem kritērijiem:
- 8.5.1. uzlabo Klientam sniegtā pakalpojuma kvalitāti;
- 8.5.1.1. nepasliktina pakalpojuma sniegšanas augstus profesionālus kritērijus, sniedzot leguldījumu pakalpojumu godīgi, taisnīgi un profesionāli, ievērojot Klienta intereses;
- 8.5.1.2. tas nenēs tiešu labumu Bankai vai Personai, kas saistīta ar Banku, kā arī Bankas akcionāriem;
- 8.5.1.3. tas ir pamatots ar pastāvīgu labuma sniegšanu Klientam;
- 8.5.1.4. tas nerada Klientam sniegta pakalpojuma izkropļojumu vai neobjektivitāti.
- 8.5.2. Pirms pakalpojuma sniegšanas Banka skaidri un saprotami atklāj Klientam jebkuru labumu. Banka saglabā visus pierādījumus par 9.5. punktā norādītajiem labumiem., t.sk. Banka pastāvīgi apkopo un saglabā informāciju par Pamudinājumiem, veic Pamudinājumu analīzi un saglabā to.
- 8.6. Bankai ir tiesības saņemt un paturēt arī nelielus jeb nebūtiskus nefinansiālus labumus, kas ir samērīgi un saprātīgi, piemēram:
- 8.6.1. informācija vai dokumentācija attiecībā uz finanšu instrumentu vai leguldījumu pakalpojumu, kas ir vispārīga pēc savas būtības vai individualizēta, lai atspoguļotu individuālos Klienta apstākļus;
- 8.6.2. trešās personas rakstveida materiāls, ko ir pasūtījis un apmaksājis noteiktā uzņēmuma emitents vai iespējamais uzņēmuma emitents, lai veicinātu jaunu emisiju, vai, ja trešajai personai ir līgumiskas saistības ar emitentu un emitents tai maksā, lai tā regulāri izstrādātu šādu informācijas materiālu, ar nosacījumu, ka šīs attiecības ir skaidri atspoguļotas informatīvajā materiālā un materiālu vienlaikus dara pieejamu Bankas mājaslapā www.ribbank.com, visām ieguldījumu brokeru sabiedrībām vai kredītiestādēm, kas to vēlas saņemt, vai plašākai sabiedrībai;
- 8.6.3. dalība konferencēs, semināros un citos apmācības pasākumos par konkrēta finanšu instrumenta vai ieguldījumu pakalpojuma labumiem un iezīmēm;
- 8.6.4. viesmīlības izpausmes ar saprātīgu *de minimis* vērtību, piemēram: pārtika un dzērieni, uzkodas (kā arī pusdienas) darba vai apmācības sanāksmēs vai konferencēs, semināra vai cita veida viesmīlības izpausme norādītajos pasākumos;
- 8.6.5. ziedi, suvenīri, grāmatas vai reprezentācijas priekšmeti, ja no vienas personas gada laikā, saņemto nefinansiālo labumu kopējā vērtība naudas izteiksmē nepārsniedz vienas LR noteiktās minimālās mēnešalgas apmēru;
- 8.6.6. pakalpojumi un dažāda veida atlaides, ko piedāvā komercsabiedrības vai individuālie komersanti un kas ir publiski pieejamas.
- 8.7. Interesu konflikta risks, saņemot Pamudinājumu, izpaužas tā, ka Persona/Bankas darbinieks, kas saņēma Pamudinājumu, nerīkojas profesionāli, kā parasti, saskaņā ar Klientu labākajām interesēm, bet jau savās, personīgajās interesēs.
- 8.8. Banka nesaņem un nepatur Pamudinājumus ieguldījumu portfeļa pārvaldīšanas un neatkarīgas ieguldījumu konsultācijas pakalpojumu ietvaros. Šādu pakalpojumu ietvaros var pieņemt tikai nebūtiskus nefinansiālus labumus (Politikas 9.6. punkts).

9. Politikas īstenošana un pārskatīšana

- 9.1. Politika tiek pārskatīta ne retāk kā vienu reizi gadā vai ikreiz, kad radušies būtiski apstākļi, kas var ietekmēt iespēju Bankai tikt iesaistītai Interēšu konfliktā, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus, vai ir apstiprinātas izmaiņas LR un Eiropas Savienības (ES) normatīvo aktu prasībās, FKTK noteikumu prasībās, kā arī starptautiskos standartos.
- 9.2. Banka nodrošina Politikas apraksta pieejamību Klientiem, publicējot to savā mājaslapā http://www.ribbank.com/lv/dokumenti/investicijas_doc. Pēc pieprasījuma Banka Klientam sniedz papildu informāciju par Bankā realizētajiem Interēšu konfliktu pārvaldīšanas pasākumiem.